ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਐਮ/ਐਸ ਜੋਸਫ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5117-5118 ਦੇ 2021)

ਸਤੰਬਰ 03, 2021

[ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ, 1882 -- ਧਾਰਾਵਾਂ III(g) ਅਤੇ 112 – ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ – ਲੀਜ਼ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ – ਪਹਿਲਾਂ ਟ੍ਰਾਵਨਕੋਰ-ਕੋਚੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1953 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ – ਇੱਕ 'ਪੀਆਈ' ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ 246.26 ਏਕੜ ਤੱਕ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 1955 ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ – ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ – ਫਿਰ 'ਪੀਆਈ' ਨੇ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ 'ਕੇਕੇਜੇ' ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਨੇ 15.12.1979 ਨੂੰ 'ਕੇਕੇਜੇ' ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੀਜ਼ ਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ – 'ਕੇਕੇਜੇ' ਇੱਕ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ – 1983 ਵਿੱਚ, 'ਕੇਕੇਜੇ' ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 50 ਏਕੜ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇੱਕ 'ਆਰ' ਨੂੰ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ – ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ 'ਆਰ' ਨੂੰ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਖਾਮੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ – ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਵਿਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਗਈ – ਸਰਕਾਰ ਨੇ 19.02.1992 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ – ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫਿਰ 26.11.2004 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ, ਪੂਰੇ 246.26 ਏਕੜ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ – ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ – ਫੈਸਲਾ: ਲੀਜ਼ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਉਪ-ਕਿਰਾਏ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ – ਲੀਜ਼ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ – ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਹੈ – 'ਦੋਸ਼' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਦਾਇਤਵ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਜਦਕਿ 'ਉਲੰਘਣ' ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਆਚਾਰ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ – ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿਭੇਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਜੇਕਰ ਉਪ-ਕਿਰਾਏ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਧਾਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਹੀ ਗੱਲ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਪਚਾਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਧਾਰਾ 12 ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਚੂਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸਿਰਫ ਇਕ ਉਦਾਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦਿਖਾਈ ਜਾਵੇਗੀ - ਲੀਜ਼ ਦੀਦ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 12 ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬੇਅਸਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਸਦੇ ਤਾਰਕਿਕ ਨਤੀਜੇ ਤੱਕ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਨਾ ਦੇਵੇ - 'ਕੇਜੇ' ਵੱਲੋਂ 1983 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਦੀਦ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ - ਉਲੰਘਣਾ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 12 ਦੀਦ ਅਧੀਨ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਹੋਰ, ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ, ਇਹ ਮਾਯਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਨੂੰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਲੀਜ਼ ਦੀਦ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪਿਛਲੀ ਲਿਖਤੀ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਉਪ-ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ 'ਆਰ' ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 50 ਏਕੜ ਦੇ ਹਦ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਪਿਛਲੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਹੈ। ਉਕਤ ਸੌਂਪ ਮਿਤੀ 16.12.1983 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਦੀਦ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਲਈ ਹੈ; ਕੀ ਇਹ ਲੀਜ਼ ਦੀਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 13]

2. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 12 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚੂਕ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸੋਚੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਆਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੂਕ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਜਿਹੀ ਚੂਕ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਵਨ ਸੰਰਕਸ਼ਕ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੂਕ ਬਾਰੇ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਚੂਕ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੂਕ ਦਾ ਜਿਕਰ, ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ (ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਰਾਜ) ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਵਨ ਸੰਰਕਸ਼ਕ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਚੂਕ ਸੰਬੰਧੀ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸਿਰਫ ਉਸ ਚੂਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਸੰਬੰਧੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਲਨ ਅਤੇ ਚੂਕ ਠੀਕ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 'ਚੂਕ' ਦਾ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਅਰਥ ਹੈ; ਕਿਸੇ ਦਾਇਤਵ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਜਦਕਿ 'ਉਲੰਘਣਾ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਆਚਾਰ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਜੇ ਕਿਹਾ ਭੇਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਲੰਘਣਾ ਜੇਕਰ ਸਬਲੈਟਿੰਗ ਜਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਲਾਜ਼ 14 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਸਭ ਧਾਰਾ 12 ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਡਿਫਾਲਟ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਡਿਫਾਲਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ. ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਭੋਗ-ਵਿਲਾਸ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਡਿਫਾਲਟ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਦ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਸਹੀ ਹੈ ਕਲਾਜ਼ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੇਦਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਕਲਾਜ਼ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ 12 ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਟੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਲਾਜ਼ੀਕਲ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣਾ ਪਏਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਟੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16][612-E-H; 613-ਏ-ਬੀ]

3. ਜਦੋਂ ਪੂਰੀ ਲੀਜ਼ਡ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਇਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਲੀਜ਼ਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 112 ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਵਿੱਚ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਵੇਂ ਕਿਰਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਅਧੀਨ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ, ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਫਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਮਾਸੂਮਿਅਤ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

[ਪੈਰਾ 19]

4. 16.12.1983 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਹ ਸਾਫ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸੁਭਾਵ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਦਿਆਂ ਭੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਵਿਚਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪੂਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ, 'ਆਰ' ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਟੈਕਸ ਵੀ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਾ ਤਾਂ 'ਕੇਕੇਜੇ' ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਨੇ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਧੀਨ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀਦ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 22]

5. ਜਵਾਬੀ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਲਪਿਕ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਖਿਲਾਫ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 111(ਜੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਮੁੱਚੀ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਹਿਲਾਂ, ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ 'ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ, ਧਾਰਾ 111(ਜੀ) ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਬਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਸੰਬੰਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਲੰਘਣਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦੀ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਮੁੱਚੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ। [ਪੈਰਾ 25, 26]

6. ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਠੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਜਿੱਥੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਇਕੁਇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੁਇਟੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਲਾਰਜੈਸ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੀਦ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 14 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਉਪ-ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਲਿਖਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਲੰਘਣਾ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਯਾ ਤਾਂ ਮੋਰਟਗੇਜ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਪ-ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ 'ਚ ਜਦੋਂ ਐੱਸ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਪਟੇਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਬਤ ਦੀ ਧਾਰਾ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਕੰਮ ਓਟਿਓਸ ਟੀ.ਪੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 111(ਜੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਧਾਂਤ ਐਕਟ ਹਾਲਾਂਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੇਦਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਉਪਬੰਧ ਨੇ ਕਿਹਾ. ਅੱਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੇਠਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 111(ਜੀ) ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਹਰ ਕੇਸ. ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਧਿਕਤਮ ਉਹ ਜੋ ਇਕੁਇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੁਇਟੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਪਟੇਦਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਉਸਨੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ ਬਰਾਬਰ ਵਿਚਾਰ ਦੇ. ਤਤਕਾਲ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਦੋਂ

ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਧਾਰਾ 14 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੇਦਾਰ ਸਬਲੇਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਪਿਛਲੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ ਪਟੇਦਾਰ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਕੀ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚਾ ਜਦੋਂ ਪਟੇਦਾਰ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹਿੱਤ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਟੇਦਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੱਗੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਲੰਘਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੌਰਗੇਜ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਸਬਲੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ ਸੰਪਤੀ. ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 30][621-ਬੀ-ਜੀ]

ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਸ: ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2006) 4 SCC 205: 2006 (4) JT 277 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਗੌੜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (32) 1946 ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ 298; ਏ. ਵੇਂਕਟਰਮਾਨ ਭੱਟਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਭੱਟਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1925 ਮਦਰਾਸ 57; ਕੇਸ਼ਬ ਚੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੋਪਾਲ ਚੰਦਰ ਚੰਦਾ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1960 ਕੋਲਕਾਤਾ 609; ਸ੍ਵਰਨਮੋਯੀ ਦੇਬਿਆ ਬਨਾਮ ਅਫਰਾਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1932 ਕੋਲਕਾਤਾ 787 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਗ੍ਰੋਵ ਬਨਾਮ ਪੋਰਟਲ 1902 1 ਸੀ.ਐਚ. 727; ਕੁੱਕ ਬਨਾਮ ਸ਼ੂਸਮਿਥ (1951) 1 ਕੇ.ਬੀ. 752 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5117-5118 ਦੇ 2021।

10.07.2015 ਨੂੰ ਕੇਰਲ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿੱਚ ਡਬਲਿਊ.ਏ. ਨੰਬਰ 369 ਦੇ 2011 ਅਤੇ ਡਬਲਿਊ.ਏ. ਨੰਬਰ 375 ਦੇ 2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5120 ਅਤੇ 5119 ਦੇ 2021।

ਜੈਦੀਪ ਗੁਪਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜੀ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਰੀਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਜੋਸਫ ਮਾਰਕੋਸ, ਥੋਮਸ ਪੀ ਜੋਸਫ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਐਮ. ਪੀ. ਵਿਨੋਦ, ਅਤੁਲ ਸ਼ੰਕਰ ਵਿਨੋਦ, ਅਬਰਾਹਮ ਮਾਰਕੋਸ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਪਦਮਨਾਭਨ, ਜੌਨ ਜੋਸਫ ਪੀ ਇੱਟੀਕਾਡ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਸਰਕਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਜਵਾਬੀ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਕੇਰਲ 10.07.2015 ਨੂੰ ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਡਬਲਿਊ.ਏ. ਨੰਬਰ 369/2011 ਅਤੇ ਡਬਲਿਊ.ਏ. ਨੰਬਰ 375/2011 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1207/2005 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠੀਆਂ ਹਨ ਜਿਥੇ 17.01.2011 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਸਾਰਫਰੁਕਤਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ (ਐਕਸ.41) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਆਦੇਸ਼ (ਐਕਸ.39) ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਮੈਸਰਜ਼ ਜੋਸਫ ਐਂਡ

ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ-ਰਾਜ ਕੇਰਲ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਦੁਖੀ ਸਨ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਦੋਹਰੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 10.07.2015 ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਜੋਸਫ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੇਰਲ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਕੇਰਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ।

3. ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਟ੍ਰਾਵੰਕੋਰ-ਕੋਚੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1953 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਬੀਟ੍ਰਿਸ ਅਸਟੇਟ ਦੇ ਕੁਝ ਛੱਡੇ ਗਏ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਆਈ. ਜੋਸਫ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਬਲਾਕ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ 10.05.1955 ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਉਕਤ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਆਈ. ਜੋਸਫ ਨੇ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਆਈ. ਜੋਸਫ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਵਿਚਕਾਰ 28.02.1979 ਨੂੰ ਹੋਏ ਇਸ ਸੌਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਰਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 15.12.1979 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੀਜ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਲੀਜ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਮੈਸਰਜ਼ ਜੋਸਫ & ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸਟਾਈਲ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਪਾਰਟਨਰ ਸਨ।

4. ਉਕਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 16.12.1983 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 50 ਏਕੜ ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਰਾਘਵਨ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਮੀਰਾ ਸਕਾਰੀਆ ਨੇ ਫਰਮ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਪਾਰਟਨਰ ਦਾ ਪਦ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਉਕਤ ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਮੀਰਾ ਸਕਾਰੀਆ ਨੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਪਾਰਟਨਰ ਵਜੋਂ 26.06.1990 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਘਵਨ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਖਾਮੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਮੰਗੀ। ਉਕਤ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 27.05.1989 ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਦਰਸਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 19.02.1992 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇੰਵੈਂਟਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।

5. ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੁਝ ਸਾਮਾਨਿਆ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਲੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਿਤੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਰੁਕੀ ਰਹੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 26.02.1999 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਜਿਥੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਨਿਯਮਿਤੀਕਰਨ ਦੇ ਸਾਮਾਨਿਆ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, 15.11.1999 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਕਿਉਂ ਨਾ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰਫਲ 246.50 ਏਕੜ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਖਤਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਨੇ 29.11.1999 ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਮੀਰਾ ਸਕਾਰੀਆ ਹੁਣ ਮੌਜੂਦਾ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਪਾਰਟਨਰ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪਹਿਲਾ ਦੌਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਮੈਸਰਜ਼ ਜੋਸਫ & ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਘਵਨ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨੰਬਰ O.P. No. 20508/2002 ਅਤੇ O.P. No. 30224/2002 ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੇ ਰਿਟ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ C.A. No. 4169/2004 ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਾਲਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 16.07.2004 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਕੇਰਲਾ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਖਤਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਤਾਜ਼ਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਓ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਓ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਪਿ

6. ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਕੇਰਲਾ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਦੋ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੀਜ਼ਡ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਸੰਪੂਰਣ ਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਨੇ ਆਪਣਾ ਲੀਜ਼ਹੋਲਡ ਅਧਿਕਾਰ ਮੈਸਰਜ਼. ਜੋਸਫ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਲੀਜ਼ਦਾਤਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1988 ਵਿੱਚ ਫਰਮ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ

ਲੀਜ਼ਡ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 50 ਏਕੜ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ਦਾਤਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਰਾਘਵਨ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਮੈਸਰਜ਼. ਜੋਸਫ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 14.08.2004 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ 26.11.2004 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫਾਰੈਸਟ ਲੈਂਡ ਦੇ ਸੰਪੂਰਣ ਖੇਤਰਫਲ 246.26 ਏਕੜ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

7. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਮਿਸਟਰ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਵੱਲੋਂ ਐਮ/ਐਸ. ਜੋਸਫ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ P10, P11, P12, P13 ਅਤੇ P16 ਤੋਂ P20 ਤੱਕ ਸਨ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਲਈ ਐਮ/ਐਸ. ਜੋਸਫ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੀਦ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਇਆ ਜੋ ਕਿ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P7 ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਿਸਟਰ ਰਾਘਵਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 50 ਏਕੜ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਸਬੰਧੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੌਦੇ ਕਾਰਨ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਖੋਜ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

8. ਸਿੱਖਿਅਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕਿ ਐਮ/ਐਸ ਜੋਸਫ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਲੀਜ਼ੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੋਰ, ਮਿਸਟਰ ਰਾਘਵਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਸਬੰਧੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਮ/ਐਸ ਜੋਸਫ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਲੀਜ਼ ਦੀਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਧਾਰਾ 12 ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਲੀਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

9. ਅਸੀਂ ਮਿਸਟਰ ਜੈਦੀਪ ਗੁਪਤਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਲਈ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਮਿਸਟਰ ਜੋਸਫ ਮਾਰਕੋਸ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਥੋਮਸ ਪੀ ਜੋਸਫ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਅਧਿਵਕਤਾ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਪੇਪਰਾਂ ਸਮੇਤ ਰਿਟ ਅਪੀਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

10. ਪਹਿਲੇ ਪਹਲੂ ਸਬੰਧੀ ਜੋ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ-ਲੀਜ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਐਮ/ਐਸ ਜੋਸਫ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਲੰਘਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਮਿਸਟਰ ਜੈਦੀਪ ਗੁਪਤਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਪੀ.ਆਈ. ਜੋਸਫ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਲਾਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 28.02.1974 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੀਦ ਰਾਹੀਂ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਕੇ.ਕੇ ਜੋਸਫ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮਿਸਟਰ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੀਜ਼ ਦੀਦ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਮਿਸਟਰ ਕੇ.ਕੇ ਜੋਸਫ ਵੱਲੋਂ ਐਮ/ਐਸ ਜੋਸਫ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ, ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਲੀਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਤਬਦੀਲੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ।

11. ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਹੀ ਗਈ ਸਮੱਸਿਆ ਸਾਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੋਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, 15.12.1979 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਝਲਕ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਲੀਜ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਆਈ. ਜੋਸਫ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਸੌਦਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਆਈ ਜੋਸਫ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, 28.02.1974 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ

ਹਵਾਲਾ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਰੀ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਆਈ. ਜੋਸਫ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਪਾਰਟਨਰ, ਮੈਸਰਜ਼ ਜੋਸਫ & ਕੰਪਨੀ, ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਾਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪਹਿਲੂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਜੋਸਫ & ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਧਾਰਾ 14 ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਚਾਲ ਵਜੋਂ ਅਸਤਿਤਵ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹੋਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਆ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵ੍ਰਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ P10, P11, P12, P13 ਅਤੇ P16 ਤੋਂ P20 ਤੱਕ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਰ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਮੈਸਰਜ਼ ਜੋਸਫ & ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇਹ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

12. ਅਗਲਾ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ 50 ਏਕੜ ਤੱਕ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ। ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਲਈ, ਇਹ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 12 ਅਤੇ 14 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਮਿਤੀ 15.12.1979, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਇੱਥੇ ਹੇਠ: -

"12. ਜੇਕਰ ਲੀਜ਼ੀ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪਾਲਣ ਜਾਂ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਚੂਕ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੀਜ਼ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਲੀਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਲੀਜ਼ੀ ਦੀ ਚੂਕ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਲੀਜ਼ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਵਨ ਸੰਰਕਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਲੀਜ਼ੀ ਉਸ ਚੂਕ ਕਾਰਨ ਲੀਜ਼ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਲੀਜ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

"14. ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪਿਛਲੀ ਲਿਖਤੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਉਪ-ਕਿਰਾਏ ਜਾਂ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

13. ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਉਪ-ਕਿਰਾਏ ਜਾਂ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਲਿਖਤੀ ਆਗਿਆ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਉਲੰਘਣ ਦਾ ਆਰੋਪ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ 50 ਏਕੜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਘਵਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਪਿਛਲੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਹੈ। ਉਕਤ ਸੌਂਪ ਮਿਤੀ 16.12.1983 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ; ਕੀ ਇਹ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਵੇਗਾ।

14. ਸ੍ਰੀ ਜੋਸਫ ਮਾਰਕੋਸ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਘਵਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਐਮ/ਐਸ. ਜੋਸਫ & ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਪੂਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ। ਅਗਲਾ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਚੂਕ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਚੂਕ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹੀ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ 17.03.1990 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੂਕ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਉਲੰਘਣ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ

ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਐਕਟ ('ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ' ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ) ਦੀ ਧਾਰਾ 111(ਜੀ) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਖਿਲਾਫ ਸਖਤ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅੰਤ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਲਈ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 112 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਸਵੀਕ□ਤੀ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਘਵਨ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ 50 ਏਕੜ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਸਮੇਤ, ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਛੋਟ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਵੇਗਾ।

15. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ- ਐਮ/ਐਸ. ਜੋਸਫ & ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਦਾ ਨੋਟ ਲੈਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜੋ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਲਾਭ ਬਾਰੇ ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਉਲੰਘਣ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਧਾਰਾ 12 ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ, ਸੌਦੇ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਸਮਝਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਜੋ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਬਦ 'ਡਿਫਾਲਟ' ਹੈ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਾਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਰਿਜ਼ਰਵ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 11 ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਸਮੇਤ ਛੋਟੇ ਜੰਗਲੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ।

16. ਜੇ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 12 ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਫਾਲਟ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਜਿਹੇ ਡਿਫਾਲਟ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਵਨ ਸੰਰਕਸ਼ਕ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਬਾਰੇ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣੀ ਹੈ ਜੇ ਡਿਫਾਲਟ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ, ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਜਾਰੀ ਲਈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਵਨ ਸੰਰਕਸ਼ਕ (ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ) ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸਿਰਫ ਉਸ ਡਿਫਾਲਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਲਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਸੁਧਾਰਨ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 'ਡਿਫਾਲਟ' ਦਾ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਅਰਥ ਹੈ; ਕਿਸੇ ਦਾਇਤਵ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ 'ਉਲੰਘਣ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਆਚਾਰ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ। ਜੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਲੰਘਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 12 ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਡਿਫਾਲਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਡਿਫਾਲਟ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਿਖਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਦੇਣਾ ਘਾਤਕ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 12 ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹੀ ਉਪਾਅ ਸਿਰਫ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਭੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦ ਸਿੱਖਿਅਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰ- ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਘਾਤਕ ਤਤਕਾਲ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੇਦਾਰ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ ਧਾਰਾ 12 ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਨਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਲਾਜ਼ੀਕਲ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਟੇਦਾਰ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

17. ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 111(ਜੀ) ਅਤੇ ਟੀ.ਪੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 112 ਐਕਟ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ: -

"111. ਲੀਜ਼ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ - ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੱਟਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ-

(a) xxxxxxx

(ਬੀ) xxxxxx

(c) xxxxxx

(d) xxxxxxx

(e) xxxxxxx

(f) xxxxxxxx

(ਜੀ) ਜ਼ਬਤ ਕਰਕੇ; ਭਾਵ, (1) ਜੇਕਰ ਪਟੇਦਾਰ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ (2) ਜੇਕਰ ਪਟੇਦਾਰ ਆਪਣਾ ਤਿਆਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਚਰਿੱਤਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ; [ਜਾਂ (3) ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿਵਾਲੀਆ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੇਦਾਰ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ']; ਅਤੇ [ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ] ਪਟੇਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਲੀਜ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ;

112. ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਛੋਟ — ਧਾਰਾ 111, ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਸਵੀਕ□ਤੀ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਬਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਦੁਖ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਭਾਗ ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੈਸਰ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਲੈਸਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜ਼ਬਤੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ:

ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਕੱਢਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਯਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਜਿਹਾ ਸਵੀਕਾਰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

18. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਦੇ ਇਸ ਤਰਕ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਸਾਲਾਂ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 111 ਅਤੇ 112 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਇਹ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਪੂਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ 50 ਏਕੜ ਮਿਸਟਰ ਰਾਘਵਨ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੂਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਤੱਥ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ

ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 112 ਦਾ ਲਾਭ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਰਕ ਕਿ ਪੂਰੀ ਹੱਦ ਦੇ ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਮੂਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੋਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਪੂਰੀ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਮਾਪ 246.26 ਏਕੜ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ 50 ਏਕੜ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਦੇ 196.26 ਏਕੜ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

19. ਜਦੋਂ ਪੂਰੀ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਰਾਯਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 112 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਮੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਜੇ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਹ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਅਧੀਨ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਇਹ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਰਾਇਆ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦਫਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਰਜ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

20. ਛੋਟ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਐਸ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2006) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 205 ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਸਵੀਕ□ਤੀ ਕਾਰਨ ਛੋਟ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 111(h) ਅਤੇ 113 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“6. ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ AIR 1926 (ਕੋਲਕਾਤਾ) 763 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਇਆ ਛੱਡਣ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਇਆ ਕੋਲਕਾਤਾ ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਜੈਕਟਮੈਂਟ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਛੱਡਣ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਿਧਾਂਤ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 113 ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਝਲਕ ਵੀ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 111, ਕਲੋਜ਼ (ਐਚ) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਲੋਂ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਰਧਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

7. ਇੱਕ ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ੰਕਰ ਮਾਹਤੋ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਕਿਰਾਇਆ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 116, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਮਾਨਤਾ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ

ਸਿਰਫ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਿਸ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਉਸ ਲਈ ਕਿਰਾਇਆ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨੁਭਾਵਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਰਾਇਆ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਲੀਜ਼ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਵਾ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

21. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ- ਐਮ/ਐਸ. ਜੋਸਫ & ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ 50 ਏਕੜ ਦੀ ਉਕਤ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਚੂਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, 16.12.1983 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਝਲਕ, ਜੋ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਆਰ3(ਬੀ) ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ: -

“ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਹੇਠਾਂ ਦੀ 50 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਮੇਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਸਮੇਤ ਵੇਚਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਰੁਪਏ 45000 ਹੈ। ਰੁਪਏ ਪੈਂਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਉਲਿਖਤ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਕੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਸਮੇਤ।

ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਹੇਠਾਂ ਵਰਣਿਤ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕੋਚੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਸ ਉੱਤੇ ਲੀਜ਼ਹੋਲਡ ਹੱਕ ਹਨ।

ਅੱਜ ਤੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਐਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੇਤ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਇਆ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰੋਗੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਟੈਕਸ ਹੁਣ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਦਾ ਕਰੋਗੇ। ਮੈਂ, ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਗੇ।

ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਬੀਟਰੀਸ ਐਸਟੇਟ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਾਂਗਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਕਾਇਆ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਰੈਵੇਨਿਊ ਨੇਚਰ ਦੇ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕੁਰਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਭਰੋਸੇ ਖਿਲਾਫ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

22. 16.12.1983 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰਨਾ ਲਈ ਵੇਚੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਘਵਨ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਇਆ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਟੈਕਸ ਵੀ ਉਸ ਨੇ

ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਾ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਨੇ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਧੀਨ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਬਿਨਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਜ਼ 14 ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ।

23. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, 29.11.1999 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਵੱਲੋਂ 15.11.1999 ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਰਮ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਫਰਮ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ 50 ਏਕੜ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਘਵਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਰਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੌਂਪਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਜ਼ 14 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਡਿਫਾਲਟ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ, ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਲਾਜ਼ 12 ਅਧੀਨ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 26.06.1990 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਸ ਮੀਰਾ ਸਕਾਰੀਆ ਦੁਆਰਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਜੋਸਫ & ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੁੜ-ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਅੰਜਾਮ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਜੋਸਫ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਅਤੇ ਨੇਮਾਰਾ, ਸਬ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1983 ਦੇ 1979 ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਲੀਜ਼ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮੂਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੈਸਰਜ਼. ਜੋਸਫ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮਿਲ ਜਾਏਗੀ ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਲੀਜ਼ਧਾਰਕ ਹੈ।”

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਉਕਤ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁੜ-ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਕਬਜ਼ਾ ਲੀਜ਼ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਇਆ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

24. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਾਏ 26.06.1990 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਲੀਜ਼ਧਾਰਕ-ਮੈਸਰਜ਼. ਜੋਸਫ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁੜ ਲੀਜ਼ਧਾਰਕ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਸੌਦਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

25. ਜਵਾਬਦੇਹ-ਲੀਜ਼ਧਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਵਿਕਲਪਿਕ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਲੰਘਣ ਲੀਜ਼ਧਾਰਕ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 111(ਜੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਮੂਚੀ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਰਾਜੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

26. ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ, ਪਹਿਲਾਂ, ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਇੱਕ ਝਲਕ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ' ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਦੂਜੇ, ਧਾਰਾ 111(ਜੀ) ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਬਤੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ

ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਲੰਘਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦੀ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਗੌੜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਮਦਾਨ ਸਿੰਘ ਏਅਰ (32) 1946 ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ 298 ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਾਲਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਐਲਾਨ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਦਾਇ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰਣਯੋਗ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਾਇ, ਜੋ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਐਲਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਜ਼ਬਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਸੰਪਤੀ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇ ਸਨ।

27. ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਏ. ਵੇਂਕਟਰਮਾਨਾ ਭੱਟਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਭੱਟਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਅਰ 1925 ਮਦਰਾਸ 57, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਪੂਰੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਆਂਸ਼ਿਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀਕਰਨ ਕਰਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੱਤਾ ਲਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗਿਰਵੀ ਤੋਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਿਰਾਆ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸੰਪਤੀ ਤੋਂ ਜੋ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਮੁੜ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਗਿਰਵੀ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਬਤੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਗਿਰਵੀ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਗਿਰਵੀ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

28. ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰੋਵ ਬਨਾਮ ਪੋਰਟਲ 1902 1 ਸੀਐਚ 727, ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀ ਫੜਨ ਦੀ ਪਰ ਸ਼ਰਤ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਸਬਲੈਟ ਨਾ ਕਰੋ। ਜਦੋਂ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਸਮਝੌ ਪਰਿਸਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੂਰੇ ਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ (ਦੋ ਡੰਡੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ) ਮਿਆਦ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨਾ. ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੁੱਕ ਬਨਾਮ. ਸ਼ੁਸਮਿਥ (1951) 1 KB-752, ਇਹ ਉਹ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਬਲੇਟ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਮਕਾਨ ਦੇ ਦੋ ਕਮਰੇ ਸਬਲੇਟ ਕਰ ਲਏ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚਰਚ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਾਊਨ ਵਿਚ ਲਾਰਡ ਐਲਸਨ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਸੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸੀ ਟੁੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 'ਅਧਾਰ' ਨੇ ਉਸ ਸਾਰੇ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਬਲੇਟ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ. ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਸਮਝੌਤਾ.

29. ਵਿੱਚ, ਸੂਰਣਮੋਯੀ ਦੇਬਯਾ ਬਨਾਮ ਅਫੇਰਾਦਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ. ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1932 ਕੋਲਕਾਤਾ 787, ਇਹ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾ ਬੰਧਕ ਪੂਰੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਵੇਨੈਂਟ ਉੱਤੇ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਜ਼ਬਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ

ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ਼ਬ ਚੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੋਪਾਲ ਚੰਦਰ ਚੰਦਾ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1960 ਕੋਲਕਾਤਾ 609, ਪਰਿਵਾਦੀ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਲੀਜ਼ਡ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਜ਼ਬਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਬਾਦਲਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ। ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਪਰ, ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕਵਿਟੀ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰੇਵਸ ਬਨਾਮ ਪੋਰਟਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣੇ ਹਨ।

30. ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ਹੋਲਡ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਲਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਲਈ ਆਮਦਨ ਕਮਾਈ ਜਾ ਸਕੇ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਇਕ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਦੋਹਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਜੰਗਲ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜਬਰਨ ਕਬਜ਼ਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸਖਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਉੱਠੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਰਥਕ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 111(ਜੀ) ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਭਾਵੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਹੋਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਧਾਰਾ 111(ਜੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਇਕਵਿਟੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਕਵਿਟੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੈਕਸਿਮ ਜੋ ਇਕਵਿਟੀ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਵਿਟੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਇਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਇਕਵਿਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਲਾਰਜੈਸ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 14 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਸਬਲੈਟ ਜਾਂ ਅਸਾਈਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਪਿਛਲੀ ਲਿਖਤੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਲੰਘਣ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੀਜ਼ਡ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅਸਾਈਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਲੰਘਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੋਰਟਗੇਜ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਬਲੈਟ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੀਜ਼ਡ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪੂਰਨ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਉਲੰਘਨ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ.5120/2021 @ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰਬਰ.9661/2017
ਅਤੇ ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ.5119/2021 @ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰਬਰ.18760/2016

31. ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਇਕਲੈਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ W.P. ਨੰਬਰ.35832/2015 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 11.01.2016 ਅਤੇ 25.01.2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਇਕਲੈਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋਨੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ

ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਨੰਬਰ.9661/2017 ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, 21.04.2017 ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਦੇ ਅਸਤੀਤਵ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਅੱਜ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਸਥਿਤੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਰਿੱਟ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਏਗੀ, ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅੰਤਰਿਮ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇਗੀ।

32. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਣਾਂ ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਤ ਆਦੇਸ਼;

(i) ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 10.07.2015 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼
W.A.ਨੰਬਰ.369/2011 ਅਤੇ W.A.ਨੰਬਰ.375/2011 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ii) ਸਿੱਖਿਆ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 17.01.2011 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼
W.P.ਨੰਬਰ.1207/2005 ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(iii) ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰਬਰ.879-880/2016 ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ
ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ।

(iv) ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ.9661/2017 ਅਤੇ
ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰਬਰ.18760/2016 ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(v) ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅੰਕਿਤ ਜੈਨ
ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate